

Skördeprognos för spannmål och oljeväxter 2014

Crop production forecast for cereals and oilseed crops in 2014

I korta drag

Årets spannmålsskörd uppskattas öka med 13 %

Den totala spannmålsskörden för 2014 uppskattas bli drygt 5,6 miljoner ton. Detta är ca 13 % mer än förra årets skörd och 17 % mer än den genomsnittliga skörden för de fem senaste åren. Höstveten uppskattas öka mest procentuellt sett jämfört med 2013. Enligt prognosen ökar höstveten med 108 % till 2,7 miljoner ton och då svarar höstveten för knappt hälften av spannmålsskörden. Den största procentuella minskningen, -38 %, sker för blandsäd.

Att totalskörden för spannmål blir större i år jämfört med förra året förklaras främst av att den odlade höstvetarealen ökat med ca 82 % och att höstveten är det spannmål med högst hektarskörd. I år uppskattas den genomsnittliga hektarskörden av höstveten bli drygt 7 200 kg vilket är den största någonsin.

Totalskörden för oljeväxter uppskattas bli 0,3 miljoner ton vilket är ca 8 % mindre än förra året men 2 % mer än genomsnittet för de fem senaste åren. Detta kan förklaras av att den totala arealen för oljeväxter förväntas minska med 23 % jämfört med förra året.

2014 har varit varmare än normalt i nästan hela Sverige under perioden januari till maj. Samtidigt var det mer nederbörd än normalt i januari, februari samt maj i nästan hela Sverige och varierande nederbörd jämfört med normalt i mars och april. Juni var kallare än normalt i nästan hela landet samtidigt som det var varierande nederbörd. Det följdes av juli som var varmare än normalt i hela landet och som hade mindre nederbörd än normalt i nästan hela landet.

Prognoserna är gjorda utifrån en metod som utvecklats vid Jordbruksverket och som baseras på statistiska samband mellan tidigare års väderdata och skördar. I modellen används de vädervariabler som bäst förklarar variationerna i hektarskördarna. I beräkningarna används förutom väderdata även odlade arealer för år 2014. Prognoserna bygger på att årets väder från och med augusti och framåt är som under ett normalår. Skulle vädret från augusti och framåt avvika avsevärt från normalåret kan skillnaderna mellan prognoserna och de verkliga skördarna bli stora. Redovisning görs endast totalt för hela landet då regionala uppgifter är för osäkra för att redovisas.

Ylva Olsson, 036 – 15 64 10
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4188 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 19 augusti 2014.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Väder	3
Hektarskördar	3
Totalskördar	4
Fakta om statistiken	6
Detta omfattar statistiken	6
Så görs statistiken	6
Prognosmetod	6
Skördens beroende av vädret	6
Väderförhållandena 2014	6
Statistikens tillförlitlighet	8
Felkällor	8
Föregående års prognoser	9
Bra att veta	10
Elektronisk publicering	10
In English	12
Summary	12
Crop production forecast for cereals and oilseed crops in 2014	12
Yield per hectare	12
Total production	12
List of terms	12

Statistiken med kommentarer

I detta Statistiska meddelande redovisas resultatet av skördeprognoser avseende spannmål och oljeväxter för år 2014. Preliminär skördestatistik för år 2014 kommer att redovisas på riksnivå i november och på länsnivå i december 2014. Slutlig statistik av skörden för 2014 redovisas under våren 2015.

Väder

Vädret har varit växlande under året. I januari till maj har det varit varmare än normalt i nästan hela landet, medan det i maj har varit mer nederbörd än normalt i januari, februari och maj. Mars och april var det varierande nederbörd i landet. Detta följdes av juni som var kallare än normalt i nästan hela landet och hade varierande nederbörd och juli som var varmare än normalt i hela Sverige samtidigt som det kom mindre nederbörd än normalt i nästan hela landet.

Prognoserna bygger på att årets väder från augusti och framåt är som under ett normalår, det vill säga medelvärde för de senaste 40 åren. Skulle vädret från augusti och framåt avvika avsevärt från normalåret kan skillnaderna mellan prognoserna och de verkliga skördarna bli stora. Modellen säger inte heller något om kvaliteten på de grödor som skördas.

Hektarskördar

Prognoser för hektarskördar år 2014 presenteras i tablå A. Dessa jämförs med hektarskördarna 2013 och med genomsnittliga hektarskördar för de senaste fem åren enligt den slutliga skördestatistiken.

Om den slutliga hektarsköörden för höstveten blir enligt prognosen så blir det den största hektarsköörden för höstveten någonsin.

Enligt prognosen får höstgrödorna högre hektarskördar i år jämfört med 2013 års hektarskördar. Höstveten (+15 %) och rågvete (+13 %) förväntas öka mest procentuellt. Havre och blandsäd är de grödor som enligt prognosen uppskattas minska mest procentuellt med -13 % vardera.

Jämfört med genomsnittet för de fem senaste åren uppskattas hektarskördarna för havre och vårkorn minska med -3 % respektive -1 %. Resterande hektarskördar uppskattas öka. Den största ökningen uppskattas bli för höstveten och rågvete med 18 % respektive 13 %.

Beträffande oljeväxter uppskattas årets hektarskördar bli större än 2013 års skördar för vårrys och höstraps med vardera 8 % respektive 7 %. Hektarsköörden för vårraps uppskattas minska jämfört med 2013 med -5 %. Jämfört med femårsgenomsnittet uppskattas årets hektarskördar vårraps minska med -4 % medan resterande hektarskördar förväntas att öka. Den största ökningen uppskattas bli för vårrys med 13 %.

Tablå A. Hektarskörd, kg/ha

Gröda	Prognos 2014	Hektarskörd 2013	Genomsnitt 2009–2013 ¹
Höstvete	7 230	6 310	6 150
Vårvete	4 570	4 800	4 340
Höstråg	6 190	5 680	5 630
Höstkorn	6 060	5 750	5 430
Vårkorn	4 420	4 980	4 480
Havre	3 810	4 370	3 930
Rågvete	5 530	4 880	4 890
Blandsäd	3 260	3 740	3 250
Höstraps	3 450	3 230	3 330
Vårraps	1 790	1 890	1 860
Höstrybs	1 940	..	1 750
Vårrys	1 470	1 370	1 310

¹ Genomsnittet för höstrybs är endast baserat på två år eftersom siffrorna för övriga år inte publicerats i den slutliga skördestatistiken på grund av för litet underlag.

Totalskördar

Prognosen för den totala skörden för respektive gröda beräknas genom att multiplicera den prognostiserade hektarskörd med den totala grödarealen. De arealer som används är preliminära och är hämtade från Jordbruksverkets administrativa stödregister den 4 augusti 2014 och avser all stödansökt grödareal vid tidpunkten. Den slutliga statistiken för skördeuppskattningarna avseende 2014, som publiceras våren 2015, baseras på de slutliga arealerna i JO 10 SM 1501 (Jordbruksmarkens användning 2014, slutlig statistik).

Spannmålsskörd uppskattas bli drygt 5,6 miljoner ton för år 2014, vilket är den största skörden sedan 1997. Årets skörd är en ökning med ca 13 % jämfört med förra årets skörd och en ökning med ca 17 % jämfört med genomsnittsskörd för de fem senaste åren 2009–2013. Den totala spannmålsarealen ökar med ca 6 % jämfört med 2013. Den stora arealen höstvetes samt att höstvetes uppskattas få en hektarskörd över 7 200 kg per hektar bidrar till att den totala hektarskörd för spannmål ökar. Totalskördarna för höstgrödor uppskattas öka jämfört med förra året vilket beror på både ökade arealer och ökade hektarskördar. Den största ökningen uppskattas att bli för höstvetes, 108 %. Det är en ökning från 1,3 miljoner ton till 2,7 miljoner ton. Detta innebär att höstvetes svarar för knappt hälften av den totala spannmålsskörd. De grödor vars totalskördar uppskattas minska mest är blandsäd (-38 %) och vårvete (-37 %). Vårkorn är den gröda vars totalskörd i ton räknat uppskattas minska mest (-437 800 ton) vilket beror på både mindre arealer och lägre uppskattade hektarskördar.

Totalskörd för oljevaxter uppskattas bli 0,3 miljoner ton vilket är ca 8 % mindre än förra året men 2 % mer än genomsnittet för de fem senaste åren, 2009–2013. Den totala arealen för oljevaxter förväntas minska med 23 % jämfört med 2013 vilket påverkar totalskörd för oljevaxter.

Tablå B. Hektarskörd, areal och total skörd

	Hektarskörd	Areal	Total skörd (tusen ton)		
	Prog. 2014 Kg	Prel. 2014 ¹ Ha	Prog. 2014	2013	Genom- snitt 5 år ²
Höstvete	7 230	379 968	2 748	1 319	1 830
Vårvete	4 570	75 305	344	550	331
Höstråg	6 190	27 145	168	142	149
Höstkorn	6 060	13 401	81	78	77
Vårkorn	4 420	321 876	1 424	1 862	1 516
Havre	3 810	165 131	629	852	716
Rågvete	5 530	38 297	212	112	154
Blandsäd	3 260	13 521	44	71	66
Summa spannmål		1 034 644	5 650	4 985	4 839
Höstraps	3 450	79 635	275	231	219
Våraps	1 790	14 342	26	96	74
Höstrybs	1 940	784	2	..	1
Vårrys	1 470	1 287	2	4	3
Summa oljevaxter		96 048	304	331	296

1 Enligt Jordbruksverkets administrativa register, 2014-08-04. Arealerna kan skilja sig jämfört med de arealer som redovisas i JO10SM1402. Detta beror på att viss bearbetning av underlaget genomförs till JO10SM1402 samt att den publikationen avser arealer på företag som ingår i Lantbruksregistret medan här avses all stödsökt areal vid tidpunkten.

2 Genomsnittet är beräknat utifrån den slutliga statistiken för skördeuppskattningarna år 2009–2013. Genomsnittet för höstrybs är endast baserat på två år eftersom siffrorna för övriga år inte publicerats i den slutliga skördestatistiken på grund av för litet underlag.

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Årligen presenteras slutliga skattningar av skörden för de viktigare grödorna. Dessa skattningar har de senaste åren gjorts utifrån intervjuundersökningar efter att tidigare ha byggts på objektiva mätningar av skörden på olika provytor. Preliminära resultat från dessa intervjuundersökningar publiceras under november/december och slutliga resultat under våren nästkommande år.

Då det finns ett behov av skördeinformation som kan redovisas vid ett tidigare tillfälle, har Jordbruksverket utvecklat en prognosmetod för att uppskatta skörden av olika grödor utifrån väderdata och tidigare års skördar. Metoden bygger på statistiska regressionsmodeller där skördarna för olika grödor beskrivs som funktioner av olika mått på väder. Modellerna tar hänsyn till skörde- och väderdata från januari 1965 till och med sommaren 2014.

De grödor som skördeprognosen omfattar är: höstvet, vårvete, höstråg, höstkorn, vårkorn, havre, blandsäd, rågvete, höstraps, vårraps, höstrybs och vårrybs.

Så görs statistiken

Prognosmetod

Som underlag för prognoserna har skördedata på länsnivå (med nuvarande länsindelning omfattande 21 län) och väderdata från 21 väderstationer, en station i respektive län, använts samt stödansökta arealer 2014. Väderdata utgörs av månadsmedelvärden för medeldygnstemperaturen och månadsvärden för nederbörden för månaderna januari-oktober 1965–2013 och januari-juli 2014. För varje län och för varje gröda som odlas i någorlunda omfattning i respektive län tas en regressionsmodell fram som beskriver det statistiska sambandet mellan väderdata och hektarskörd. Dessa prognoser viktas sedan samman till en genomsnittlig hektarskörd för riket. Resultat presenteras enbart på riksnivå då prognoserna på länsnivå är alltför osäkra för att särskilt redovisas. Eftersom väderdata för månaderna augusti till oktober innevarande år inte finns tillgängliga vid prognostillfället antas att temperatur och nederbörd dessa månader blir ”normala”. Vilket är ett medelvärde på de senaste 40 åren.

Skördens beroende av vädret

Det kan konstateras att sambandet mellan skörd och väder är komplext, kanske alltför komplext för att på ett någorlunda enkelt sätt kunna sammanfattas i matematiska modeller. Ett problem är att avgöra vilka vädervariabler som påverkar en viss gröda i ett visst län och hur detta samband är beskaffat. Dataanalyser visar att de vädervariabler som statistiskt sett har störst samband med skörden av höstsådda grödor är vädret i början på året (februari och mars) och då främst medeldygnstemperaturen. De variabler som förklarar variationer i avkastning av de vårsådda grödorna är framförallt temperaturen i mars, juni och juli och nederbörden från april t.o.m. juli. Om det är relativt torrt och varmt i mars/april så påverkar det så tidpunkten för vårgrödorna, vilket i sin tur bidrar till hur lång tillväxttid grödan får. Lång tillväxttid ger historiskt sett en större hektarskörd.

Väderförhållandena 2014

Tablå C och D visar hur temperaturen och nederbörden varit under 2014 jämfört med genomsnittet under de senaste 40 åren. För att få jämförbarhet mellan olika typer av väderdata beskrivs dessa i formeln $(v-m)/s$ där v är årets väderdata, m är medelvärdet över de senaste 40 åren och s är standardavvikelsen. Värdet 0 betyder att variabeln i år är lika med genomsnittet under de senaste 40 åren.

Plusvärden betyder att årets variabelvärde är större än normalt och minusvärden betyder på motsvarande sätt att årets variabelvärde är mindre än normalt.

Tilläggsas bör att om t.ex. den normerade skillnaden i temperatur är lika för två regioner så betyder det inte nödvändigtvis att båda regionerna har haft exakt lika stor skillnad gentemot genomsnittstemperaturen mätt i grader. Detta eftersom skillnaden mellan årets temperatur och genomsnittstemperaturen divideras med hur stor variationen i temperaturen varit under dessa 40 år. Denna variation skiljer sig åt mellan varje region. T.ex. har Stockholm-Bromma, Uppsala, Skara och Falun alla en normerad skillnad på 0,2 i januari gällande temperaturen. För Stockholm-Brommas del innebär det att årets temperatur var 0,6 grader högre än genomsnittet, i Uppsala var den 0,5 högre, i Skara 0,7 högre och i Falun var den 1,0 grader högre än genomsnittet. Därav är det svårt att ge en uppskattning om vad värdena i tabellen motsvarar räknat i grader och millimeter.

Tabellerna ger ändå bra information om hur vädret varit jämfört med genomsnittet. Plus eller minusvärden ger en indikation på att temperaturen eller nederbörden varit högre eller lägre än genomsnittet samt att höga värden, över 1,5, ger en indikation på att skillnaden jämfört med genomsnittet är relativt stor.

I tablå C kan man se att temperaturerna för 2014 har varit över genomsnittet för samtliga stationer i februari-april samt juli. I januari och maj var det varmare i nästan hela landet medan det i juni var kallare än genomsnittet i nästan hela landet.

Tablå C. Normerad skillnad för temperatur mellan årets väderdata och genomsnittsdata under de senaste 40 åren

Län	Station	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli
Stockholms	Stockholm-Bromma	0,2	1,4	1,7	1,1	-0,1	-0,9	1,5
Uppsala	Uppsala	0,2	1,5	1,9	1,3	0,2	-0,6	2,2
Södermanlands	Valla	0,1	1,4	1,7	1,4	0,2	-0,3	1,7
Östergötlands	Norrköping	0,1	1,3	1,8	1,5	0,4	-0,3	1,8
Jönköpings	Prästkulla	0,1	1,4	1,8	1,2	0,5	-0,3	1,3
Kronobergs	Växjö	0,1	1,2	1,8	1,4	0,5	-0,2	1,6
Kalmar	Kalmar	0,3	1,0	1,8	1,4	0,4	-0,2	1,5
Gotlands	Visby	-0,5	1,2	1,7	1,4	0,3	-0,9	1,9
Blekinge	Bredåkra	0,3	1,2	1,7	1,7	0,6	-0,1	1,8
Skåne	Malmö	0,3	1,2	1,5	1,6	0,7	0,4	1,7
Hallands	Ullared	0,1	1,3	1,5	1,5	0,1	-0,4	1,4
Västra Götalands	Skara	0,2	1,5	1,6	1,3	0,3	0,1	1,7
Värmlands	Karlstad	0,0	1,3	1,6	1,3	0,1	0,1	2,3
Örebro	Örebro	0,1	1,4	1,8	1,6	0,3	-0,2	2,0
Västmanlands	Västerås-Hässlö	0,1	1,4	1,7	1,3	0,0	-0,8	2,0
Dalarnas	Falun	0,2	1,5	2,0	1,4	0,4	-0,5	2,4
Gävleborgs	Järvsö	0,1	1,6	1,6	1,1	0,1	-1,2	1,6
Västernorrlands	Lännäs	0,3	1,9	1,7	1,3	0,3	-0,5	2,7
Jämtlands	Frösön	-0,3	1,7	1,6	1,1	0,3	-0,4	3,2
Västerbottens	Umeå	0,1	1,8	1,7	1,3	-0,3	-0,7	2,9
Norrbottens	Boden	-0,3	2,2	2,0	1,9	0,8	-0,5	3,4

Tablå D visar att det i januari och februari varit mer nederbörd än genomsnittet i nästan hela Sverige. Det fortsatte med varierande nederbörd i mars och april

innan det i maj åter igen var mer nederbörd än genomsnittet i nästan hela landet. Det följdes upp av varierande nederbörd under juni innan det i juli kom mindre regn än genomsnittet i nästan hela landet.

Tablå D. Normerad skillnad för nederbörd mellan årets väderdata och genomsnittsdata under de senaste 40 åren

Län	Station	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli
Stockholms	Vallentuna	0,1	0,6	1,2	0,2	0,0	-0,5	-0,9
Uppsala	Uppsala	0,3	0,9	0,9	0,7	0,8	0,1	-0,7
Södermanlands	Valla	1,9	1,9	0,4	-0,3	0,6	-0,4	-1,6
Östergötlands	Norrköping	2,0	1,8	0,9	0,0	1,6	0,5	-1,6
Jönköpings	Prästkulla	0,5	0,9	0,4	-0,4	1,7	0,1	-1,0
Kronobergs	Växjö	-0,3	1,2	-0,7	-0,3	1,8	0,2	-0,7
Kalmar	Kalmar	0,2	-0,5	-0,3	-0,6	0,3	0,7	-0,5
Gotlands	Vänge	1,5	-0,7	0,9	-0,4	0,2	0,6	-0,6
Blekinge	Lyckeby	1,2	-0,2	-0,1	-0,5	0,1	0,4	-0,2
Skåne	Malmö	0,0	1,3	-0,6	-0,4	0,6	-0,1	0,2
Hallands	Ullared	0,1	1,4	-0,2	0,3	0,9	0,1	-0,1
Västra Götalands	Skara	0,9	0,4	-0,1	0,0	1,4	-0,1	-0,4
Värmlands	Väse	0,9	2,2	-0,7	1,0	1,2	0,6	-1,0
Örebro	Örebro	1,5	1,5	0,4	0,5	0,9	0,9	-1,6
Västmanlands	Västerås-Hässlö	1,2	2,3	0,3	0,8	0,1	0,4	-1,4
Dalarnas	Falun	0,0	1,9	0,5	0,0	-0,4	-0,4	-1,8
Gävleborgs	Järvsö	-0,1	2,5	0,1	-0,5	0,3	-0,5	-0,1
Västernorrlands	Lännäs	-1,1	2,3	-0,4	-1,0	0,8	-0,4	-0,9
Jämtlands	Tandsbyn	-0,6	1,0	0,2	-0,9	2,0	-0,4	-0,8
Västerbottens	Tavelsjö	-0,3	1,8	-0,5	-1,1	-0,8	-0,9	-1,2
Norrbottens	Harads	-1,1	1,0	-0,7	-1,2	-0,6	-1,0	-1,7

Statistikens tillförlitlighet

Felkällor

Precis som för de flesta andra prognoser finns det problem och källor för osäkerhet även i denna prognosmetod. Några av dessa är:

- ♦ De gjorda prognoserna bygger på verkliga uppgifter av väderdata fram till och med juli år 2014. För efterföljande månader har årets väderdata satts till normalvärden, vilket gör att prognoserna kan slå fel om årets väder i augusti och september skiljer sig markant från normalåret.
- ♦ Varje väderstation motsvarar ett län. Vilket kan påverka resultaten betydligt då förhållandena kan skilja sig åt inom ett län. Vissa stationer har lagts ner och vissa har tillkommit sedan 1965 vilket gör att alla tidsserier inte utgörs av data från en station utan har tagits fram utifrån olika stationer.
- ♦ Modellen med de vädervariabler som används, månadsmedelvärdet för dygnsmedeltemperaturen och månadsvärde för nederbörden, tar inte hänsyn till hur temperatur och nederbörd fördelar sig över månaden. Om exempelvis nederbörden kommit under en kort period en månad påverkar detta skörden annorlunda än om nederbörden varit jämnt utspridd över månaden.

- ♦ De slutliga skördeuppskattningarna, som delvis ligger till grund för denna prognos, har inte tagits fram med samma metod genom åren. Tidigare baserades dessa skördeuppskattningar främst på provtagningar i fält medan de sedan 1998 baseras på telefonintervjuer. Som en följd av metodbytet har hektarskörden fått en något annorlunda innebörd. När statistiken baserades på skörden från provytor avsåg hektarskörden skörd per besädd areal. När uppgifterna nu hämtas från jordbrukarna blir det mer fråga om en hektarskörd som avser skörd per bruttoareal av grödan. Det skulle i så fall ge en något mindre hektarskörd. Effekten blir dock inte så stor eftersom de uppmätningar av arealerna som har gjorts efter EU-inträdet har medfört att lantbrukarnas redovisning av grödarealerna under senare år överensstämmer allt bättre med den besädda arealen. De prognosmetoder som använts här blir något osäkrare om nivån på den faktiska skörden ändrats till följd av metodbyte.

Föregående års prognoser

För att belysa osäkerheten i skördeprognoserna redovisas i tablåerna E och D den procentuella skillnaden mellan publicerade prognoser och utfallet av de slutliga skördeskattningarna för åren 2009–2013. Påpekas bör att i de slutliga skördeuppskattningarna exkluderas arealer som valts att skördas som grönfoder. Prognosen tar ingen hänsyn till detta vilket bidrar till en systematisk överskattning av totalskördarna. Storleken på denna överskattning varierar från år till år beroende på hur stor andel som valts att skördas som grönfoder.

Positivt värde betyder att prognosen för hektarskörd respektive totalskörd var högre än den slutliga skördeuppskattningen och negativt värde betyder på motsvarande vis att prognosen var lägre än den slutliga skördeuppskattningen.

Tablå E. Skillnader i hektarskörd mellan tidigare års prognoser och utfallet i de slutliga skördeuppskattningarna, %

Gröda	2009	2010	2011	2012	2013
Höstvete	3	11	12	2	4
Vårvete	3	11	15	11	-2
Höstråg	-2	11	9	-11	3
Höstkorn	8	23	24	-3	1
Vårkorn	-2	7	2	0	-8
Havre	2	4	8	18	-9
Rågvete	15	16	20	-10	10
Blandsäd	-6	1	13	18	-9
Höstraps	-1	7	12	-15	-5
Vårrops	2	19	-10	-6	-6
Höstrybs	.	-1	.	2	.
Vårrys	-3	19	-1	-1	0

Tablå F. Skillnader i totalskörd mellan tidigare års prognoser och utfallet av de slutliga skördeuppskattningarna, %

Gröda	2009	2010	2011	2012	2013
Höstvete	3	14	14	3	5
Vårvete	5	12	14	14	-1
Höstråg	-1	17	14	-11	4
Höstkorn	10	31	33	-1	2
Vårkorn	0	9	2	2	-7
Havre	8	9	12	24	-6
Rågvete	17	22	26	-9	10
Blandsäd	-22	-22	-18	0	-19
Summa spannmål	3	12	10	6	-2
Höstraps	1	7	23	-14	-5
Vårrops	-3	15	-12	-8	-5
Höstrybs	.	1	.	3	.
Vårrybs	-4	15	4	0	2
Summa oljeväxter	0	7	13	-12	-5

För höstkorn, rågvete, blandsäd och höstrybs baseras inte prognoserna direkt på väderdata då skördeuppskattningar inte gjorts under en tillräckligt lång period. Prognoserna för dessa grödor baseras istället på vilka samband de har med andra grödor. Detta förklarar de något större avvikelserna för just dessa grödor. Tilläggas bör också att den prognostiserade totalskörden för blandsäd systematiskt underskattas. Orsaken till detta är att prognosen, till skillnad från de slutliga skördeuppskattningarna, inte tar hänsyn till att vissa arealer baljväxt/stråsädesblandningar skördas som mogen gröda och inte som grönfoder.

Prognosen för spannmål 2013 stämde relativt bra (en underskattning med 2 % totalt) mot de slutliga skördeuppskattningarna. Prognosen bygger på att vädret fr.o.m. augusti ska bli enligt ett normalår. Totalskörden för oljeväxter underskattades med 5 % för 2013.

Bra att veta

I mitten av maj i år publicerades en rapport med information för den som vill göra en tidig bedömning av skörden.

I november redovisas preliminära skörderesultat på riksnivå, med ett urval av ca 1 000 lantbrukare som undersökningsunderlag.

I början av december redovisas preliminär skörd av potatis.

Preliminär skörd av spannmål, trindsäd och oljeväxter med redovisning på län, produktionsområden och riksnivå baserade på hela urvalet (drygt 4 000 lantbruk) redovisas i mitten av december.

Slutlig statistik om 2014 års grödarealer redovisas under 1:a kvartalet 2015. Där räknas majs in i summan av den totala spannmålsskörden, vilket det inte görs i detta Statistiska meddelande.

Slutliga resultat från skördeundersökningar år 2014 redovisas under 2:a kvartalet 2015.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Statistik samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

Crop production forecast for cereals and oilseed crops in 2014

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link "Första sidan - I korta drag" above, then click on the link "Hela publikationen (PDF)".

This report provides forecasts concerning the yields per hectare and total production of cereals and oilseed crops for the year 2014. The results are presented at the national level.

Yield per hectare

The yields per hectare are estimated to increase for half of the cereal crops compared with 2013. One of the crops with the highest expected increase in yield compared with 2013 is Winter wheat (+15 %). The yields from most of the crops are expected to increase compared with the average yields per hectare for the last five years as well.

The yields per hectare for oilseed crops are estimated to mostly increase compared with 2013. Only the yield of Spring rape (-5 %) is expected to decrease compared with the previous year. Compared with the average yield per hectare for the last five years, the yields of Spring rape are estimated to decrease.

Total production

The forecast shows that the total production of cereals is estimated to be 5.6 million tonnes in 2014, which is about 13 % more than 2013 and 17 % more than the average for the years 2009–2013. The major reasons for the higher total production of cereals estimated for 2014 are increased area cultivated with Winter wheat as well as a higher yield per hectare of Winter wheat.

This year's harvest of oilseeds is estimated to be 0.3 million tonnes, which is about 8 % less than 2013. Compared with the average total production of oilseeds for the last five years, the estimation of the production in 2014 is about 2 % higher. The area cultivated with oilseeds 2014 decreases by 23 % compared with the harvested area in 2013 and yield per hectare decreases for Spring rape and increases for Winter rape compared with 2013.

List of terms

Areal	Area
Blandsäd	Mixed grain
Genomsnitt	Average
Gröda	Crop
Havre	Oats
Hektarskörd	Yield per hectare
Höstkorn	Winter barley
Höstraps	Winter rape
Höstrybs	Winter turnip rape
Höstråg	Winter rye
Höstvete	Winter wheat
Normskörd	Standard yield
Oljeväxter	Oilseed crops
Prognos	Forecast
Rågvete	Triticale
Spannmål	Cereals
Total skörd	Total production
Vårkorn	Spring barley
Våraps	Spring rape

Vårrybs
Vårvete

Spring turnip rape
Spring wheat